

Referat af møde i Nyord arbejdsgruppe Onsdag den 16. august 2017

Til stede: Stig, Tommy, Lars, Claus, Bjarne, Elo, Karin, Finn, Ole, Vibeke, Holger, Søren Sørensen og Søren Ring, fra sekretariatet.

Afbud: Steen

Mødet blev afholdt hjemme hos Bjarne Hemmingsen, ved Udby. Tak til Bjarne og alle som hjalp til med grill, god mad og kaffe og kage i et flot sommeraftenvejr.

Siden sidst

Siden planlægningsmødet den 14. februar har der været afholdt Ørnens Dag den 26. februar med ca. 50 deltagere og tre Åbent Hus-dage (26/3, 20/4, 28/5). Nogle var velbesøgte, andre kun med få deltagere. Åben Tårn fortsætter igennem efteråret og afholdes sidste søndag i måneden.

Der er blevet afholdt to arbejdsdage i marts og i juni. Her er blandt ryddet omkring tårnet og i det kraftige krat op til Kirkegården og lidt videre op i mod Vanjen.

Strandhegnsopsætning foregik igen i år den 17. maj, efter stram koordinering i forhold til vejr, vandstand, ATV, hegnsmand og kvægholder.

Tælleren på tårnet viser, at vi har haft 8.899 personer oppe i tårnet fra den 17. maj til 16. august, svarende til et årsbesøgstal på ca. 35.700 personer (i højsæson). De indtil nu fire måleperioder giver et gennemsnitligt årligt besøgstal i tårnet på godt 26.800 besøgende. Et imponerende højt tal!

Marie-Louise Olsen har fundet nyt arbejde, og er blevet afløst af Emilie Noline Schmidt, som startede den 1. september.

Resultater af ynglefugleovervågning i 2016 og foreløbige tal for 2017

Søren udleverede print af vores input til DOF Fugleåret 2016 og opfordrede til at bestille publikationen igennem DOF i efteråret. Resultaterne af ynglefugleovervågning i 2016 og i særlig grad de foreløbige tal for 2017 viser, at det går virkelig godt for rigtig mange af vade- og engfuglene på Nyord, efter at rævereguleringen er kommet helt op i gear. Fx er rødben og viber gået meget stærkt frem. I år har hættemågerne etableret en større koloni, og klyderne har også ynglet i gode tal, lige såvel som andefuglene har haft et godt år. Stor kobbersneppe og brushøne har dog fortsat meget lave bestandstal.

BioBlitz lørdag den 19. august

Arrangementet var annonceret i lokalavisen af Biosfære Møn, og der var deltagelse fra Fugleværnsfondens sekretariat ved et ekstraordinært Åbent Tårn-arrangement samt på engene med de artseksperter, som har fundet tid til at tage med i år. Også frivillige fra arbejdsgruppen gave en hjælpende hånd, tak for det.

Planlægning af kommende arbejdsdage og opgaver

Næste arbejdsdag er onsdag den 11. oktober kl. 9.

Mulige opgaver:

- Roseerne ved tårnet og langs vejen kan fortsat tages
- Stykket ved Kirkegårdvejen og op videre omkring Vanjen trænger til mere
- Stykket langs "Grøften" og langs sydengene trænger fortsat til beskæring af træer, buske og vegetation. Gruppen tager det den kan og melder tilbage til Søren, som får Græsningslauget til at bekoste rydning af resten.
- Strandhegnsnedtagning er planlagt til den 26. september kl. 9 eller den 24. oktober kl. 9 afhængig af diverse forhold. Søren vender tilbage med dato, når det er koordineret på plads.

Næste Åbent Tårn

24. september Søren V., Tommy, Søren S., Ole

29. oktober Karin, Stig, Bjarne, ...?

Skulle man få problemer med sin "vagt", tilbyder Karin sig som "vikar". Og ellers forsøger man som sædvanligt at bytte indbyrdes.

Status på redskabsrum på Hyldevang

Søren har lavet en grej- og materialeliste, som rundsendes. Den er kun til brug internt i arbejdsgruppen og må gerne opdateres løbende. Derudover ville det være fint at mærke Fugleværnsfondens grej med "FVF Nyord", fx med en kraftig sprittuds.

Ny ATV og skovvogn til Nyord

Ansøgningen til Friluftsrådet er gået igennem. ATV og skovvogn er nu købt og er klar til levering. Den er indregistreret til at køre på vej og har låseudstyr, så den kan sikres. Vi mangler fortsat at finde en god opmagasinering til den. Søren er i gang med at afsøge mulighederne, således at levering kan aftales i september.

Der er tale om en Honda TRX 500FE2 Foreman med servostyring, undervognsbeskyttelse, ekstra store dæk, On-Guard sikringssæt med kæder, spejle lys osv. og dertil en svensk jagtvogn med plads til 6 personer. Den kan køre i vand med væsentlig højere vandstand end andre ATV'ere. Der skal bygges lidt på den, evt. med hjælp fra hegnsmanden John, så den kan bruges til strandhegnsnedtagning og opsætning.

Gruppen aftalte, at der laves en undergruppe med Bjarne som hovedansvarlig. Gruppens mulige førere er Bjarne, Ole, Tommy, Stig og Elo. Service og vedligehold vil Bjarne og Elo stå for.

Der blev spurgt til driftsmidler til ATV'en, og Søren bekræftede, at sekretariatet har midler til drift og vedligehold. Derudover efterspørger arbejdsgruppen et ½ dagskursus eller lignende i brug af den. Søren undersøger og vender tilbage.

Der blev ytret ønsker om, at der i gruppen laves en checkliste for, hvad der skal kontrolleres før og efter brug af ATV, og en logbog.

Udlån med chauffør er ikke en mulighed, og indtil videre er det alene FVF's ansatte og frivillige, som må benytte den.

Der blev også spurgt ind til forsikringsforhold. FVF har ansvar og kaskoforsikring på køretøjet, og dets brugere er dækket. Man skal blot have (og fremvise til os) et almindeligt kørekort til personbil.

Nyt fra Græsningslauget og driften af engene

I vinter og før sommerferien har Nyord Enge været oversvømmet hele to gange. En gang af en reel stormflod, hvor vandet stod ca. 170 cm over normalt. Mange kilometer hegn og vandingsteder mv. tog skade og flere stræk forsvandt. Genopretningen og forsikrings sagen har været betydelig. Græsningslauget og frivillige i Nyord Ø-kød og andre øboere har hjulpet til, og der har været en række større hegnsarbejder mv.

Der er taget høslæt på dele af sydengene efter den 15. juli, og forsøgt slæt på nordengene, men her vurderede bonden vegetationen for lav til, at det kunne tages hjem.

Afgræsningen ser rimelig ud i år. Der går ca. 105 dyr på sydengene i fire besætninger (primært Hereford Angus, Limousine og blandede). Der går en besætning på ca. 120 Gallowaydyr på nordengene.

Tilstopning af grøfter

Søren har planer om at forsøge med tilstopning af nogle vandførende grøfter på FVF's matrikler, og på den måde holde engene mere våde, især i yngletiden om foråret. Søren giver besked, hvis han får brug for hjælp.

Næste planlægningsmøde bliver den 23. januar 2018, kl. 19 på biblioteket i Stege.